

LIDER, CZYLI KTO ?

Lider to taka osoba, która świadomie obserwuje rzeczywistość, w której żyje, odważnie podejmuje wyzwania i wkłada wysiłek w zmianę otoczenia na lepsze. Lider nie pracuje sam – inicjuje współpracę, zachęca i angażuje innych do działania. Lider inspiruje i motywuje, dzieli swoją energię z innymi, ponieważ działa dla ludzi i wraz z nimi. Każdy, kto z własnej inicjatywy dąży do zmiany choćby małego fragmentu rzeczywistości ma w sobie wiele z lidera, a na pewno predyspozycje, by nim zostać. Wy jesteście liderami szkolnej społeczności – realizujecie własne projekty, inspirujecie i angażujecie innych do działania.

Rolą lidera nie jest wydawanie poleceń, ale aktywizowanie i motywowanie innych do wspólnej pracy. Dlatego dobry lider:

1. Nie jest wodzem, który wydaje rozkazy i nie dopuszcza własnej krytyki.
2. Nie robi wszystkiego sam. Jeżeli przewodniczący nie potrafi podzielić się zadaniami z innymi, to szybko zostanie osamotniony na placu boju i niektóre zadania zaczną go przerastać – a wówczas trudniej będzie pozyskać pomoc innych.

Cechy dobrego lidera

Docenia innych

1. Zawsze pamięta o docenieniu współpracowników – zauważa każdy, choćby najmniejszy trud (każdy ma wartość!), sprawia, że wszyscy mają poczucie udziału w sukcesie.
2. Daje współpracownikom informacje zwrotne:
 - oceniającą: dobrze to zrobiłeś!
 - ekspresyjną: cieszę się, że to zrobiłeś!
 - motywującą: jak jeszcze z nami chwilę popracujesz, to staniesz się mistrzem dekoracji!
3. Dbą o dobrą komunikację.
4. Potrafi słuchać, daje każdemu dojść do głosu, zachęca do wypowiedzi i nie krytykuje bezpodstawnie.
5. Troszczy się o samopoczucie innych – jest wrażliwy i empatyczny.
6. Stara się rozwiązywać konflikty w spokojny i konstruktywny sposób – wymieniając argumenty, szukając kompromisu, unikając krzyku i wzajemnych oskarżeń.
7. Nie poddaje się
8. Przeciwstawia się zrezygnowanym i nie pozwala im narzekać. Z niepowodzeń wyciąga konstruktywne wnioski i podejmuje kolejne wyzwania.
9. Lider nie równa w dół, ale mierzy wysoko!
10. Pracuje w zespole
11. Wie, że współpraca z innymi to:
 - więcej pomysłów,
 - więcej wiedzy, doświadczenia,
 - większa efektywność dzięki podziałowi zadań,
 - wzajemna motywacja i wsparcie.
12. Nie zachowuje się jak szef.
13. Nie patrzy z góry, ale jest członkiem grupy, jak każdy odpowiedzialnym za wykonanie swoich zadań. To, że koordynuje pracę grupy nie znaczy nic innego, niż efektywne wykorzystanie wysiłków i pomysłów wszystkich jej członków.

Gimnazjalny projekt edukacyjny

14. Motywuje:

- docenia nawet małe sukcesy,
- nagradza, wyróżnia,
- przypomina jaki jest cel wspólnej pracy i samego projektu,
- podkreśla znaczenie i wartość każdej osoby.

15. Rozumie, jak ważna jest komunikacja:

- wypowiada się jasno, mówiąc o swoich uczuciach i podkreślając własną perspektywę widzenia sprawy (zamiast krytykować), to znaczy: NIE mówi: *Ty zawsze krzyczysz! Przez ciebie wszyscy niepotrzebnie się denerwujemy!*
- wyraża swoje uczucia za pomocą komunikatu „JA”, np. *Czuję się źle (ja), kiedy ty na mnie krzyczysz, ponieważ wprowadza to nerwową atmosferę do zespołu. Chciałabym/łbym, abyś w przyszłości starał się opanować swoje emocje.*
- gdy nie domyśla się, co rozmówca miał na myśli – prosi o wyjaśnienie,
- upewnia się, że dobrze zrozumiał czyjąś wypowiedź, parafrazując ją, np: Rozmówca: *Nie lubię tej pracy.*
Lider: *Jeśli dobrze zrozumiałem, to chciałeś przez to powiedzieć, że wolałbyś robić coś innego.*

16. Ma zaufanie do swoich współpracowników. Nie wchodzi w ich kompetencje.

17. Nie zastępuje i nie przejmuje na siebie odpowiedzialności innych: pozwala każdemu doświadczać, uczyć się na własnych błędach i wspiera w wychodzeniu z trudności, jednocześnie nie bierze na swoje barki całego ciężaru

Źródło: Markuszewski A., Samel A., Tragarz M., Witkowski J., *Samorząd uczniowski. Przewodnik dla uczniów.*